

Trädplan för Lund

mål och strategier

Antagen av Teknisk nämnd 2012-06-20
Dnr TN 2012/0344

Trädplan för Lunds kommun

Trädens betydelse för välbefinnande, stadens attraktivitet och skönhet, klimatreglering, luftkvalitet och biologisk mångfald behöver bli bättre känt. Stadens och tätorternas träd är en mycket viktig del av kommunens attraktionskraft. Träd har förmåga till ett långt liv, i bästa fall flera hundra år och flera mänskliga generationer. Sina största värden estetiskt, biologiskt och miljöförbättrande har träden som gamla. Det krävs därför ett lika långt tidsperspektiv när det gäller planering, plantering och förvaltning av stadens trädbestånd som när man bygger hus. Trädplanen behandlar träd på detaljplanelagd park- och gatumark. Trädplanen består av tre delar; detta dokument med mål och strategier som ett visionsdokument, en beskrivning av träden i Lunds kommun med förslag på utveckling i parker och gatumiljö samt en databas där alla viktiga större träd finns inlagda. Strategierna är översiktligt hållna och kommer att realiseras genom åtgärder i det årligen reviderade Grönstruktur- och naturvårdsprogrammet (GNP) utifrån de resurser som ställs till förfogande.

Mål

Träden ska ges ökad status i tätorterna, ses som en viktig resurs, komma in tidigare i den fysiska planeringen och vid planering och genomförande av åtgärder i parker, torg, gaturum m.m.

Trädplanen och kunskapen om behovet av träd- och trädvård ska utvecklas.

Trädbeståndet ska säkras på sikt genom aktiv åter- och nyplantering.

Trädens biologiska mångfald ska bevaras och utvecklas.

Trädens skötsel ska förbättras i alla skeden från plantering till fortlöpande vård

Riskträd ska lokaliseras, bedömmas och åtgärdas.

Att minimera spridning av olika växtsjukdomar

Att i större utsträckning använda träd för att fördröja och motverka översvämningar.

Strategier

Information och kunskap

Förutsättningen för ett strategiskt och framgångsrikt arbete med trädplanen är bra kunskapsunderlag för alla som berörs av arbetet. Träddatabasen är ett viktigt underlag tillsammans med kunskapsdelen i trädplanen samt dessa mål och strategier.

Träddatabasen är ett viktigt underlag som ska uppdateras fortlöpande. Avverkade och nyplanterade träd uppdateras årligen och vart 10:e år görs en revidering av hela trädplanen.

Det är viktigt att alla har tillräcklig kunskap om trädens betydelse i en hållbar utveckling. Tjänstemän och politiker ska få kunskapsunderlag för beslut som påverkar kommunens träd. Park- och naturkontoret har här en särskild roll att förmedla denna kunskap till berörda nämnder och förvaltningar. Det är viktigt att tydliggöra trädens villkor och krav på en god växtmiljö.

Allmänheten skall ges ökad kunskap om träden och dess värden för staden. Det kan ske genom informationsmaterial, kampanjer, artiklar, utbildning m.m.

Förvaltningens kompetens beträffande våra träd måste utvecklas på sikt förbättras för att kunna ta ansvar för det kapital som våra träd utgör och den betydelse de har för vår miljö.

Planera

Träd är en viktig del i grönstrukturen, tillhandahåller ekologiska tjänster och ger attraktiva miljöer. För att skapa en bra utveckling av kommunen är dessa aspekter viktiga i den kommunala planeringen.

Träden beaktas i den fysiska planeringen. T ex genom nyplantering, balanseringsprincipen och säkerställande av ekologiskt viktiga spridningsstråk.

Värdefulla träd inventeras och särskilt värdefulla träd skyddas i detaljplan. Träd som tas bort ska som regel ersättas.

Biologiskt värdefulla träd skyddas som evighetsträd. Kommunen har redan på frivillig väg skyddat ca 700 träd på både privat och kommunal mark.

Träd hanteras varsamt under byggprocessen. Det gäller upplåtelse av mark, skydd av träd och dess rotsystem, hantering under leverans, markpackning, ledningsdragning etc.

Tillskapa resurser inom exploateringsverksamheten för att bygga den gröna staden.

Tillskapa resurser inom den skattefinansierade verksamheten för att bevara och utveckla det befintliga trädbeståndet.

Förbättra samarbetet inom TF och med bl a SBK och VA-SYD. Bra rutiner och samverkan underlättar trädens roll i den fysiska planeringen.

Plantera

Vid nyanläggning skall nya träd planteras, i befintliga miljöer skall gamla träd ersättas av nya och befintliga trädbestånd kompletteras. Ett nyplanterat träd skall förhoppningsvis växa i mer än 100 år så goda förutsättningar från starten säkerställer ett långt liv.

Ökad variation i artval för att öka upplevelsorna och minska effekterna av växtsjukdomar. Det gäller både inhemska arter och väl beprövade exotiska arter.

Ökad variation i trädformer, t ex flerstammighet, bladfärg, kronform etc. Detta ger en mer spännande och varierad grön miljö.

Planera förnyelse på lång sikt. Träd har långa generationsperioder och det gäller att ha framförhållning för att stora delar inte skall behöva ersättas samtidigt.

Utveckla årliga planer för nya och återplantering för att säkra en god succesion av trädbeståndet.

Förplantering av trädbestånd bör prövas i större omfattning för att skapa attraktiva miljöer i ett tidigt skede i nya bostadsområden

Skapa goda växtförutsättningar för träden vid plantering. Skelettjord och hindra markpackning är exempel på åtgärder.

Utveckla samarbetet mellan park och gata. Gatuträd har en viktig roll i stadens gaturum och kräver avvägningar mellan estetik, utrymme för växtbäddar och säkerhet.

Utveckla entreprenadupphandlingar, bl a för att säkerställa ett planteringsarbete av hög kvalitet.

Uppföljning av byggprocessen genom kontroll, slut- och garantibesiktningar. Garantiskötsel om minst tre år bör ingå i entreprenaden för att säkra en god etablering. Efter garantiskötsel är det viktigt att träden överlämnas i gott skick.

All import av träd bör riskbedömas i syfte att minimera spridning av växtsjukdomar.

Förvalta

Träd kräver vård och löpande skötsel för att utvecklas på ett estetiskt, ekologiskt och säkerhetsmässigt sätt. Förvaltningen är uppdelad på löpande skötsel och periodiskt underhåll.

Ökat fokus på trädvård Många träd i Lund bär skador från gräsklippning, brist på uppbyggnadsbeskränning, strypning från uppbindning etc.

Årlig inventering av riskträd. Både riskplatser och status bör dokumenteras löpande. Skadeförebyggande åtgärder av riskträd genomförs efter inventeringen eller då åtgärder behövs.

Kompensera borttagande av biologiskt värdefulla träd med högstubbar, faunadepåer, mulmholkar etc.

Ökade krav på entreprenörer när det gäller trädvård. Det är viktigt att uppmuntra utbildning av personalen i trädvårdande arbete.

Utveckla skötselplanerna med avseende på träd. Vid upphandling av skötselentreprenader är det viktigt att trädvård finns med i det periodiska underhållet.

Anlita arborister för vitalisering, uppbyggnadsbeskränning etc. Beskränningsarbetet är eftersatt i kommunen och behöver förbättras.

Utveckla rutiner för grävningstillstånd. Många träd skadas vid ledningsdragning och andra grävarbeten.

Utveckla årliga åtgärdsplaner för beskärning av träd utifrån träd databasen.

Trädplanen är framtagen av Park- och naturkontoret vid Tekniska förvaltningen i Lunds kommun. Trädatabas och trädplanens underlagsdel är framtagen av Peter Linder. Layout av Trädplan genom Per Blomberg.

Avenbokblad. Foto: Peter Linder.